GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 17.

W Niedzielę Dnia 1. Marca 1807.

Z Wiednia d. 21. *Lutego.*

J. C. K. Apostolska Mość raczył Hrabiego Fryderyka Lotara Stadiona na Thannhausen i Warthausen, na Hailburgu &c. nadzwyczaynego i pełnomocnego ministra przy Król. Bawarskim dworze, mianować nayłaskawiey aktualnym taynym radcą, na którą godność wykonał d. 15 t. m. przed J. C. K. Mcią przysięgę wierności.

W rocznicę śmierci ś. p. Cesarza Jmć i Króla Józefa II. odśpiewane zostały w kościele zamkowym d. 19 Lutego w wieczor wigilie, a nazaiutrz odprawione były exekwiie, na których znaydowali się Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość wraz z Arcy Xiążętami, przy assystencyi całego dworu.

J. C. K. Mość raczył Wicegespanowi Saladerskiego kommitatu, Jozefowi Süimeghy udzielic nayłaskawiey z uwolnieniem od taxy tytuł Król. radcy.

Kanonika Granerskiey metropolitalney kapituły, Barona Karola Perenyi, raczył J. Ces. Król. Mość mianować Król. sądow w Peście assessorem.

J. C. K. Apostolska Mość raczył rozkazać nayłaskawiey zwołać seym Węgierskich stanow na d. 5 Kwietnia roku bieżącego do Budy. Król. Węgierska nadworna kancelerya w Wiedniu wydaie iuż zwyczayny w tey mierze list zwoławczy.

Dalszy ciąg składek Szlachetnych Węgrzynow, na wezwanie Nadwornego kanclerza Hrabiego Palfy de Erdöd, na wsparcie zniszczonych przez woynę dziedzicznych prowincyy:

Miasto Neusatz nadesłało do dawnieyszych składek ryń. 61.

Wieś Földes w Zaboltskim kommitacie ryń. 528 — $19\frac{1}{8}$ kr.

W sie Szatmarskiego kommitatu 708 ryń. 33 kr.

Z znacznych tych składek, które dobroczyni mieszkańcy Węgier dla zniszczonych w ostatuiey woynie C. K. poddanych złożyli, przeznaczono dla Morawii 115,033 ryń., które podzielone zostały na 6 zniszczonych cyrkułow w miarę poniesionych szkod, iak następuie: Dla Bryńskiego cyrkułu 64,526 ryń. 4 kr.

Znaimskiego	32,394 ryń.	53 kr.
Iglauskiego	12,144 ryń.	56 kr.
Ołomunieckiego . . .	2,191 ryń.	16 kr.
Hradiskiego	2,751 ryń.	42 kr.
a dla Preranskiego . . .	1,023 ryń.	31 kr.

Dalszy podział pomiędzy mieszkańcow nastąpi przez cyrkularne urzędy na ręce dworow i plebanow.

Z Brynu d. 20. Lutego.

Podług listu z Konstantynopola, Adjutant Laffeur Francuzkiego posła, Jenerała Sebastyani, ma udać się do armii, którą Basza Erzeru z rozkazu Porty zgromadza, dla wsparcia działań Króla Perskiego przeciw Georgianum.

Stary Jpsilanty znayduie się ciągle w więzieniu; iaki go zaś los czeka, nie można iescze z pewnością wiedzieć.

Wspomnianego nie dawno pismo W. Sułtana (hatiszerif) do W. Wezyra iest następuiąca osnowa:

"Jesteś moim przewodnikiem i pierwszym nieograniczonym Ministrem! Oby Boska Opatrzność (której pomoc i łaska w wszystkich przedsięwzięciach iest ludziom potrzebna) udzielała Ci zawsze pomocy i wsparcia Proroka! — Przełożone zostało wielkiey radzie prawnikow, która w tych dniach w obecności wezyrow, ulemow i naczelnikow wszystkich korpusow Janczarow, odprawiona zostala: że niewierni Rossyanie zerwali wcale niespodziewanie zawarte z nami umowy, opanowawszy twierdze Bender i Chocim, przez co okazuie się iawnie, iż nigdy nie poniechali czarnych swoich i niewiernych zamiarow przeciw Moslemowi. Ustawa i postanowienie rady wkłada zatem nieodzowny na mnie obowiązek, postępowania po nieprzyiacielsku przeciw tym niewiernym, co iest nietylko zdaniem, ale nawet uchwałą całey rady. — Z tego więc powodu wezwawszy pomocy Wszechmocnego Boga, który nas z niczego stworzył, i opieki Proroka Mahometa — celu naszey chwały i naszego prawodawcę — rozkazaliśmy wydać woynę Rossyanom, polegaiąc zupełnie na łasce i pomocy Opatrzności Boskiey. Każdy zna procz tego dobrze dawną nienawiść Rossyanow przeciw Moślemom. Nadto popełnione świeżo względem nas wiarołomstwo i zdrada wkłada na każdego woyskowego i przyiaciela Islamis nu obowiązek, przykładania się czynnie do teraźnieyszey woyny religii. Gdy stosownie do naszego postanowienia przedsięwzięte iuż są wszelkie środki, do wyruszenia iak nayśpiesznieу naszey Cesarskiey armii pod szczęśliwym znakiem Sangiak szerif (Mahometa chorągwią) mianuiemy Cię z nieograniczoną władzą iey wodzem. — W takowych więc okolicznościach polecisz swoie dzieła potężney Opatrzności Boskiey, rownie iak ia wzywam opieki Boga nad Twoią osobą, wezyrow, ulemow i janczarow wyższych i niższych, iako też wszystkich wiernych woiownikow, którzy w nirieyszey woynie religii idą z Tobą przeciw nieprzyiacielowi. — Chwalebni moi przodkowie za gorliwą pomocą wezyrow, ministrow, janczarow i żołnierzy, iako też przez odwagę, z iaką ciż przeciw nieprzyiacielowi stawali, zdobyli te prowincye i przy nich się utrzymali; spodziewam się zatem, iż w teraźnieyszey chwili okażesz taką samą gorliwość, zbierzesz natychmiast potrzebny lud i ammunicyą i pośpieszysz na pomoc naszym współwiercom, którzy przy nadgranicznych twierdzach iuż się z nieprzyiacielem potykaią. Masz twierdzom naszem posłać posiłki i poddanych moich od wszelkich zdzierstw uwolnić. — Co się tyczy woienney ammunicyi i innych potrzeb armii, porozumiesz się z należącemi do tego wydziałami. Czuwać będziesz dzień i noc nad wszystkim, i przyśpieszysz wyiazd wezyrow, janczarow i wszystkich do moiey armii należących osob. — Nakoniec iako minister z nieograniczoną władzą

ſtarać ſię także będziesz opatrzyć floty w wszyſtkie potrzeby, a mianowicie w lud i potrzebną ammunicyą. — Do ciebie należeć będzie wynadgradzać przyzwoicie dobrze ſię popisuiących, a karać niedopełniaiących obowiązków. Niechay Bog Wszechmocny udziela Ci zdrowia, i pobłogosławi wszyſtkim Twoim przedſięwzięciom.„

Wiadomości z okolic niższego Dunaiu donoszą pod d. 5 t. m. że Turecka ſiła pomnożyła ſię była znacznie pod Szabaczem; ale przez opanowanie przez Serwiianow Belgradu ſtała ſię mało znaczącą, gdyż powſtańcy znacznie ſię tam pomnożyli, zbliżaiąc ſię coraz bardziey do twierdzy, dla czego codziennie między obiema ſtronami zachodzą utarczki, które iak z iedney, tak z drugiey ſtrony kilku ludzi życie kosztuią. Na końcu przeszłego mieſiąca zrobili Turcy mocną wycieczkę, w którey potykano ſię od rana aż do wieczora z naywiększą zaciętością: na placu poległo 259 Turkow, a 307 Serwiianow; ale za to 8 tylko Serwiianow, a 311 Turkow dostało ſię w niewolą, których Serwiianie, według własnego zeznania, z wielkim okrucieńſtwem zamordowali.

Z Zemlina d. 9. Lutego.

Liſty z Konſtantynopola na końcu Grudnia roku zeszłego pisane donoszą, iż 3 dowodzcow regularnych woysk Azyatyckich, które przeciw Serwiianom walczyły, przybyli do Konſtantynopola, i zaraz muſieli ſię ſtawić przed zgromadzony dywan, dla usprawiedliwienia ſię z popełnionych wczaſie tey kampanii błędow, lecz zdawszy dokładną sprawę o położeniu rzeczy i o swoich działaniach, uznał ich dywan za niewinnych. Pierwszy z tych dowodzcow Ibrachim Wezyr Skutary, powrocił d. 4 Stycznia do swey oyczyzny; dway zaś oſtatni Selif i Ejub umieszczeni zoſtali w zgromadzaiącey ſię pod Adryanopolem armii. Tamże oczekiwana była na początku Stycznia powracaiąca z Bulgarii armiia. Powyższe liſty zapewniaią, iż w całem Tureckim państwie czynione ſą nadzwyczayne uzbroiania. Do wszyſtkich baszow Europeyskiey Turcyi wydane ſą rozkazy, aby iak tylko nayśpieszniey mogą zebrali iak naywięcey woyska, poſtąpili z nim nad Dunay, łączyli ſię z będącemi iuż tam woyskami, tudzież Pasmanem Oglu i wſtrzymali pomykaiące ſię Roſſyyskie woyska od dalszego wtargnienia, poki śpiesząca im na pomoc Turecka armiia nie nadciągnie. W samem nawet Konſtantynopolu czynione ſą nader śpieszne uzbroiania; kilka tyſięcy młodzieży zaciągnęło ſię do tworzącego ſię tam korpusu; inna znowu młodzież zaciągnęła ſię do służby morskiey. Dywan częſto ſię zgromadza, i na iego obradach bywa czasami Francuzki poseł przytomny. Z resztą zdaie ſię, iż Porta wszyſtkich ſił chce użyć, ponieważ widzi, iż dotychczasowemi ſiłami nie potrafiłaby oprzeć ſię Roſſyi.

Dywan zdaie ſię pokładać szczególnieysze zaufanie w Pasmanie Oglu, gdyż, iak mowią, powierzył mu dowodztwo nad wszyſtkiemi idącemi z Bulgarii i Bośnii woyskami, wraz z ich baszami. Osobny korpus woyska ma bydź wyſtawiony przeciw sprzyiaiącym Roſſyi Montenegrynom i Albańczykom, z których ſtrony nie spodziewaią ſię z resztą wielkiego oporu, ponieważ z dwoch ſtron będą attakowanemi, to ieſt od Francuzow z Dalmacyi i od Turkow z wewnątrz kraiu. Względem Serwiian, o których mniemaią, że ſą w porozumieniu z Roſſyą nic ieszcze nie poſtanowiono. Znaiąc ich liſty, nie sądzą bydź rzeczą roztropną poſtępować z niemi surowo w bliskości nieprzyiaciela. Pasman Oglu ma atoli

mieć rozkaz, w przypadku gdyby Serwiianie chcieli się łączyć z Rossyanami, wtargnąć zaraz do Serwii i onę na rzecz Porty podbić.

Listy z nowey Orsowy zapewniaią, iż Pasman Oglu żądał od tamteyszego Agi posiłkow w woysku, które mu ten przysłac obiecał. Kuszancy-Ali przybył z małym swoim korpusem, wyszłym z Belgradu pod Widyn i złączył się z Pasmanem Oglu, który mu dał nad 2000 woyska dowodztwo.

Rozchodzi się właśnie pogłoska, iż pomiędzy przednią strażą Rossyyskiey armii, pod Jenerałem Miloradovich, i woyskami Pasman Oglu zaszła żywa potyczka nad Dunaiem między Widynem i Smerdan; lecz wypadek iey nie wiadomy.

Z Madrytu d. 23. Stycznia.

Xżę Jmc Pokoiu, Jeneralissim i W. Admirał, posłał do wszystkich kapitanow-Jenerałow i dowodzcow w królęstwie następuiący rozkaz Królewski:

" Dla uniknienia żądań z strony rządu Francuzkiego o wydanie osób iego narodu, uciekaiących do Hiszpanii przed woyskowym popisem, rozkazał Król, Pan nasz, aby iak nayściśley przeglądano papiery i paszporty Francuzow, chcących wniyść do królestwa naszego, bądz granicą suchą, bądź morzem; aby nie wpuszczano żadnego Francuza maiącego lat 19 do 25, aby nie pozwalano żadnemu tego wieku bawić lub podrożować po kraiu pod iakim bądź pozorem, a osobliwie w nadgranicznych prowincyach Francyi. Nakazuiemy więc WPanu, Mci Panie, abyś kazał chwytać wszystkich Francuzow powyższego wieku, znayduiących się w WPana rządstwie lub w obwodzie Jego dowodztwa, i kazał ich oddać kommissarzowi handlowemu państwa Francuzkiego, ieżeli się w mieyscu WPana dowodztwa znayduie, a ieżeli się nie znayduie, doniesiesz mi o tem, ażebym potrzebne mogł przedsięwziąść środki. Zalecam WPanu szczególnieyszą baczność w wykonaniu tych naywyższych rozkazow."

Dostoyność W. podkomorzego nie zgadzaiąc się z nową dostoyuością, którą Xżę Pokoiu zaszczycony został, złożył zatem w ręce Królewskie klucz złoty, który Król łaskawie przyiął.

Z Londynu d. 4. Lutego.

Szkody, które Francuzi poczynili Angielskiemu handlowi w Indyach w czasie teraźnieyszey woyny, są daleko większe, niżeli poprzedzaiących woien. Dalekiemi iednak iesteśmy przypisywania ich opieszałości naszey marynarki, mniemamy owszem, iż one są skutkiem ożywiaiącey się w Francyi czynności, która umie korzystać, dla szkodzenia nam, z swych źrodeł w odległych posiadłościach. Zabezpieczenie wyspy Francuzkiey (Isle de France) i wyspy Burbon było zawsze szczególnieyszą staranością teraźnieyszego naczelnika rządu Francuzkiego; te wyspy postawiły go w stanie do wystawienia i uzbroienia marynarki na wodach Indyyskich, która przez swoie zabory wynadgradza skarbowi Francuzkiemu, ieżeli nie przeniesie, poniesione w Europie na morzu szkody. Porty wyspy Francuzkiey i Burbon, leżące na pół drogi do przylądka Dobrey nadziei, są siedliskiem tysiąca korsarskich okrętow, które obiegaią wody Indyyskie, i maią ieszcze tę korzyść, iż za pomocą neutralnych okrętow mogą utrzymywac handlowe związki z macierzyńskim kraiem, tak, iż Francya dostatecznie opatrzoną będąc w osadowe towary, używa podwoynych korzyści. Umieiący cenić szkody, iakie te niebezpieczne wyspy W. Brytanii czynią, słusznie zapewne cieszyli się, iż zdobycie tych wysp będzie pierwszą wyprawą Jenera-

ła Crawfurda. Mieysca wylądowne do tych wysp są wprawdzie dosyć mocno ufortyfikowane, lecz nie możemy się spodziewać wielkiego oporu przeciw umysłowi przedsiębiorczemu i odważnemu Anglikow. Niezmierne skarby, zebrane w czasie szczęśliwego krążenia Admirała Linois, nie mogły dotąd odwiezionemi bydź do Francyi, i spodziewamy się mieć w krotce pociechę widzieć ie złożone w banku Angielskim. W roku 1712 opanowali Francuzi wyspę Maurycyusz, którey dali nazwisko wyspy Francuzkiey. Ma ona dwa wyborne warowne porty, to iest: Port Louis i Port Bourbon. Wzdłuż iey panuie prawie cały rok południowowschodni wiatr, który ułatwia w każdym czasie wniyście okrętow do portu Burbon; ale że tenże wiatr przeciwi się ich wyyściu, opuściły zatem kupieckie okręty ten port i udaią się do Port Louis. Tu muszą się wychodzące odwracać, a wniyście tak iest ciasne, iż dwa okręty zaledwo zmieścić się z przodu mogą, dla tego attak z morza iest niepodobny. P. de la Bourdonnais był mianowany rządcą wyspy Francuzkiey w roku 1735, i iego niespracowaney czynności i usiłowaniom winna ta wyspa plantacye cukrowe, indygo, pieprzu i bawełny, które uczyniły ią nayszacownieyszą osadą Francyi. Przystęp do niey iest bardzo niebezpieczny dla licznych skał, ukrytych w powiększey części pod wodą. Rzeki iey są sławne z gatunku węgorzow tak nadzwyczayney wielkości, iż mogą uwledz człowieka na dno wody, iakoż niebezpieczno tam się kąpać. Powietrze iest gorące i wilgotne, ale przy tem zdrowe. Jeden tylko północno-południowy wiatr mogłby posłużyć do attaku Port Louis z strony morza; wiatr ten podnosi się co rano i wieie iednę lub dwie godziny.

Z Amsterdamu d. 7 Lutego.

Kanclerz skarbowy Lord Petty podaiąc Angielskiemu parlamentowi na dniu 29 Stycznia zwyczayny rachunek potrzeb i wydatkow, twierdził, iż podług iego planu może ieszcze Angliia 3 lata prowadzić woynę bez nałożenia nowych podatkow, a potem 7 lat z małem tylko pomnożeniem rocznych podatkow 300,000 f. szt. " W czasie pierwszych powyższych lat (słowa iego) używać będzie narod wielkich korzyści, iż opłaty iego nie będą powiększone; handel nabierze przez to nowey czynności, wiedząc, iż będzie wolny od pomnożenia opłat, na które byłby inaczey wystawiony. Od roku 1810 i 6 następnych lat potrzeba wypadnie pomnożyć podatki 293,000 f. szt. co iest w porownaniu powiększanych dotąd corocznie podatkow tak małym ciężarem, iż zaledwo czuć się da, i z łatwością będzie mogł bydź wybrany. Obmyślono zatem koszta na mogącą wypaść potrzebę 10 letniey woyny bez nałożenia nowych podatkow, procz mało znaczącego powyższego ich pomnożenia Po 10 powyższych latach, gdy 3 procentowe papiery po 60 za sto rachować będziemy, i wszystkie publiczne długi na pieniężny kapitał obrachuiemy, wyniesie cały dług narodowy na ow czas 387 mill. zamiast co teraz 353 mill. f. szt. wynosi, a dochod z upadaiących papierow, który teraz 8 mill. 335,000 f. szt. wynosi, wyniesie na ow czas 22 mill. 720,000 f. szt. Jeżeliby zaś woyna dłużey nad 10 lat potrwała, tedy na ulżenie publicznych ciężarow będą mogły bydź pewne nadbory użyte, które z papierow ś. p. P. Pitta pochodzą, ponieważ dochod z nich przez nowo zrobiony plan do roku 1817 około 24 mill. f. szt. rocznie uczyni. „ Kanclerz zakończył swą mowę następuiącemi wyrazami: „ Miło nam tu dodać, iż ieżeliby na

przyszłość nasze usiłowania, tak nieszczęśliwemi były, iak dotąd, w przywroceniu strapionemu światu pokoiu, tedy nie naszą będzie winą, tylko nieprzyiaciela; posiadamy sposoby, ieżeli nie do przezwyciężenia niebespieczeństwa, przynaymniey do przeżycia go, i lubo pragniemy pokoiu, mamy iednak dostateczne siły do prowadzenia woyny do nie oznaczonego czasu, i t. d.,,

Z Paryża d. 4. Lutego.

Od 15 do 25 Stycznia weszło 27 Amerykańskich i Duńskich okrętow do portu Marsyliyskiego z osadowemi towarami stokfiszem.

Narodowa gwardya ma bydź w wszystkich publiskich departamentach średziemnego morza do czynney służby urządzona.

Z Mont de Marsan piszą pod d. 23 Stycznia: " Od trzęsienia ziemi, które od 14 Stycznia uczuć się dało w departamencie niższych Alp, pada ustawicznie deszcz w naszym departamencie. Doświadczamy także niezwyczayney w tey porze roku błyskawicy; wczoray był grzmot z błyskawicą. Wicher powyrywał naymocnieysze drzewa z korzeniami z ziemi. Rzeka Adour tak dalece od 6 dni wezbrała, iż nie można się przewozić.,,

Obszerny klasztor tuteyszy nawiedzenia Panny Maryi zamieniony nie dawno został na dom przytułku, którego urządzenie następujące: Jedna część przeznaczona iest dla poprawy dziewcząt zepsutych obyczaiow; druga oddzielona od pierwszey dla dziewcząt, które nie są w prawdzie ieszcze zepsute, ale okazuią skłonność do zepsucia, i większego potrzebuią dozoru, niżeli w oycow domu bydź może; trzecia część składa edukacyyny instytut dla dziewcząt, nie maiąc nic wspolnego z poprzedniczemi dwiema; czwarta nakoniec iest mieyscem dla wdow i podeszłych kobiet, które chcą się usunąc od świata i żyć tanio. Jest ich iuż 30 które noszą zakonny ubior i żyią po zakonnemu, lecz codziennie powiększa ich się liczba. W wszystkich 4 oddziałach znayduie się do 200 osób.

Wiadomości Woienne.

Z Królewsko Pruskiey strony ogłoszone zostały przez Królewiecką gazetę następuiące doniesienia o zaszłych zdarzeniach woiennych na końcu Stycznia:

" *Z Królewca d. 27. Stycznia.* Dwa nieprzyiacielskie korpusy pod rozkazami Marszałkow Bernadotte i Ney, które miały zamiar stanąc na 3 miesięczne zimowe leże na niższey Wisle, w Frisch-Haffen i Królewcu zostały przez attak Rossyysko-Pruskiey armii przymuszone do opuszczenia tych okolic, które iuż po części były osadziły, i cofaią się do Wisły; ścigane są szybkiem marszem, dla attakowania ich powtornie. Na d. 24. t. m. dognała przednia straż pod Jenerałem Markow tylną straż nieprzyiacielską; w wieczor natrafił na oddział korpusu Bernadotta; a lubo woyska iego zmordowane były marszem, uderzył iednak na niego, rozproszył i zabrał połkownika, 17 officerow i 291 żołnierzy w niewolą. Straty nieprzyiaciela w zabitych nie można dokładnie wiedzieć; w Liebstadt 38 ranionych ludzi zostawić musiał, których nie mogł uwieść. Z naszey strony liczą tylko 17 ranionych. Tegoż dnia posłał Jenerał Barklai de Tolli szwadron huzarow regimentu Isomscha i 60 Kozakow do Passenheim. Dwa nieprzyiacielskie szwadrony od lekkiey konnicy były tam attakowane i wyparte; 2 kapitanow i 28 żołnierzy dostało się w nasze ręce.

" *Z Mühlhausen d. 26. Stycznia.* Korpus Marszałka Ney, który posuwał się do o-

kolic Królewca, cfnął się przez Neidenburg ku Toruniowi, a drugi korpus pod Marszałkiem Bernadotte, który iuż stanął był na zimowych leżach na niższey Wiśle, cofa się tamże z tak wielkim pośpiechem, iż prawie zdaie się bydź do ucieczki podobnym. Okolice Elbląga i Kwidzina są zatem oswobodzone, magazyny uratowane i kommunikacya przywrocona. Woyska postępuią szybko za nieprzyiacielem, dla zatrzymania go; cała rzecz na tem zależy czyli my się uda przeprawic się pierwey za Wisłę, wśśli tam nasze woyska doydą, lub czyli przed Wisłą nie zostanie do bitwy zniewolony. Dnia 26 t. m. Jenerał Markow odebrał zlecenie opanowic Saalfeld; głowna kwatera wielkiey armii Rossyyskiey pod rozkazami Jenerała Benigsena znaydowała się dnia poprzedniczego w Arensdorf. Jenerał Lestocq miał głowną kwaterę w Schlödten, a nazaiutrz miał się za Preusisch-Holland pomknąc. Przednia iego straż, która acz z wielką trudnością dosięgała iednak tylney straży Bernadotta i codziennie przyprowadzała kilku jeńcow.„

" *Z Memlu d.* 27 *Stycznia.* Podług nadeszłych od armii do 25 t. m. doniesien, cofaią się Francuzkie korpusa Marszałkow Neja i Bernadotta z wszystkich okolic ku Wiśle. Połączona Rossyysko-Pruska armiia postępuie tęż za niemi, i przybyła d. 24 do okolic Mehlsack, Wormditt i Guttstadt, gdy tym czasem przednie iey straże postąpiły aż do okolic Preusisch Holland i Liebstadt. Nieprzyiaciel opuścił wcześniey okolice Braunsberga, Guttstadtu, Allensteinu i Bischofsburga z tak wielkim pośpiechem, iż nie można mu było w cofaniu żadney uczynić przerwy. Dawniey cokolwiek zastały Rossyyskie woyska nieprzyiacielski oddział z 6 officerow i 91 żołnierzy złożony w Seequitten, który wyciety został aż do 18 ludzi, których w niewolą zabrały. W okolicach Nikolayken zniesiono w iednym mieyscu 26 ludzi, w drugim iednego officera i 45 ludzi, a d. 20 Stycznia przednia straż Xcia Galiczyna opasała cały szwadron huzarow Francuzkich i zabrała 4 officerow i 62 ludzi w niewolą..„

" *Z Królewca d.* 28 *Stycznia.* Połączona Rossyysko-Pruska armiia ściga ciągle nieprzyiaciela, który przez śpieszne cofanie unika stanowiącey rozprawy. Z Francuzkiey strony chciano zimową kampaniią ukończyć, i poczyniono iuż przygotowania na zimowe leże. Marszałek Ney miał wyraźny rozkaz opanować, coby bądź kosztowało, Królewiec, i marszałek Bernadotte przybył w tym celu do Królewca, gdy go śpieszne nasze i niespodziewane działania stamtąd wyruszyły. Cofa się z swem korpusem przez Riesenberg do Torunia. Jenerał Lestocq miał zlecenie, gdy reszta armii uskuteczniła wielki plan działań, oswobodzic Grudziąż, który był od Darmstadskich woysk i powstańcow opasany, odeprzeć ich za Wisłę i tamteysze okolice od tak niemiłych gości oswobodzić.„

" *Z głowney kwatery Rossyyskiey d.* 28 *Stycznia.* D. 25 tegoż miesiąca natrafiła przednia straż pod Jenerałem Markow na nieprzyiaciela w Morungen; attakował zaraz to mieysce, ale przymuszony był, zastawszy tam cały korpus Bernadotta, idący z Preusisch-Holland, cofnąć się na chwilę do pobliskiego stanowiska; Jenerał Anrep pośpieszył mu natychmiast z swą iazdą na pomoc, przez co postawił go w stanie do utrzymania obranego stanowiska. Zaszła tu żwawa rozprawa; strata woysk naszych, które się z przewyższaiącym nieprzyiacielem mężnie potykały, wynosi 500 zabitych i ranionych. Strata nieprzyiacielska iest

daleko większy, i wynosi podług zeznania jeńcow, składaiących się z 2 officerow i 54 żołnierzy, z 1 chorągwią 7 regimentu, między 1500 i 1600 ludzi. Nasza artylerya dokuczyła bardzo nieprzyiacielowi, gdyż iey kartacze dosięgały ściśnione iego kolomny; piechota popisała się walecznie i mężnie, i attakuiąc kilkakrotnie bagnetem szkodziła nie mało nieprzyiacielowi. W czasie gdy nieprzyiaciel z Morungen wyruszył dla attakowania Jenerała Markow, przybył Xżę Dołgoruki z regimentem Kurlandzkiey dragonii, którego Xżę Galiczyn na zwiady wysłał, przez Brückendorf do Morungen, zdobył tam cały ekwipaż i kancelaryą Marszałka Bernadotte i iego adjutanta, zabrał 3 officerow i 120 żołnierzy w niewolę. Honor woyskowy nie pozwalał Jenerałowi Markow, będąc z nieprzyiacielem w rozprawie, ostrzedz pobliskie dywizye; ta więc okoliczność i zręczność Marszałka Bernadotte umieiącego korzystać z tey krótkiey chwili, podała mu sposobność wymknąć się nagłem marszem z złego położenia, iakoż temu iedynie przypadkowi winien swoie ocalenie i połączenie się zapewne z cofaiącym się Marszałkiem Neyem. Rossyyska armiia utraciła w tym dniu znanego z odwagi i waleczności Jenerała porucznika Anrep, chciał bowiem z dwiema tylko officerami rozpoznać wieś, która była osadzona strzelcami, gdy trafiła go karabinowa kula w głowę i na mieyscu zabiła; iego adjutanci byli także obok niego ranieni. Przez woyskowe swoie talenta ziednał sobie zaufanie i miłość żołnierzy, i straty iego cała armiia bardzo żałuie. „

Z Saalfeldu d. 28. Stycznia. Rotmistrz Alvensleben od regimentu kiryssierow Holzdorffa, zabrał dnia 27 Stycznia w nocy w Kwidzinie Francuzkiego Jenerała Faultrier, naczelnika 2go regimentu Francuzkiey artyleryi pieszey, iego adjutanta, 2 officerow i około 30 żołnierzy w niewolą. Przednia straż korpusu Jenerała Lestocq zabrała nieprzyiacielowi w ostatnich 3 dniach kilku officerow i około 100 żołnierzy, tudzież kilka wozow z chlebem i bagażami. Pomimo trudow, które woyska pod czas wilgotney teraźnieyszey pory znosić muszą, ożywia ie iednak naylepsza chęć i ochota, co każe się naylepszych spodziewać skutkow. „

"*Z Biały d. 29. Stycznia.* Dnia wczorayszego w wieczor uderzył waleczny Porucznik Ledebur w Białochowy, o milę od Grudziąża, na Darmstadtką głowną kwaterę. Ciemność nocy i zamieszanie, które zazwyczay ułatwiaią zwycięztwo napadaiącemu, nie posłużyły tą razą naszem woyskom. Zastały trzy razy przewyższaiącego ich liczbę nieprzyiaciela zupełnie uzbroionego, ponieważ za pół godziny miał ruszyć w drogę. Tem zaś więcey powinno to naszych patryotow cieszyć, że pomimo tego zdarzenia, korzyść została przy naszych. Wypadkiem tey rozprawy było 24 jeńcow, pomiędzy któremi znayduią się Xżę Wittgenstein, 1 Francuzki półkownik i 1 porucznik. Zdobyto także znaczną liczbę dobrych koni. Z naszey strony żaden człowiek nie zginął, ani nie iest raniony lub poymany. Ledebur chwali waleczne sprawienie się gwardyi, którey użył do tey wyprawy. Gdyby mu przyszło wymienić każdego, który się dobrze popisał, musiałby wszystkich wymienić. „

"Z Warszawy miano ciężkie działa do Torunia poprowadzić, które ztamtąd przeprawią się za Wisłę. Toruń dosyć dobrze iest ufortyfikowany; na Bükenberg znayduie się 8 redut, a nad mostem szaniec. Most popsuł w prawdzie lod, ale znowu iest naprawiony. „

DODATEK

DO №. 17.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W NIEDZIELĘ DNIA 1. MARCA 1807.

Z Paryża d. 6. Lutego.

Doniosło się w przeszłey gazecie o wzięciu Angielskiey fregaty, która będąc od burzy skołatana, przymuszoną została zawinąć do portu S. Sebastyana. Lecz rzecz tak się ma: Okręt Wasington wiozący z Filadelfii do Francyi przeszło 300 osób, zatrzymyny był przez Angielską fregatę Blanche, która zabrawszy z niego wszystkich podróżnych, w sadziła nań 40 Anglikow z rozkazem, aby ich do Anglii zawiozł. Burza skołatała tak dalece ten okręt, iż przymuszony został zawinąć do Hiszpańskiego portu S. Sebastyana, gdzie w kwadrans utonął. Wydzwigniono go; ale Hiszpanie opanowali go wraz z 40 Anglikami iako zdobycz Angielską.

Na posiedzeniu publicznym akademii Marsyliyskiey czytano rzecz następuiącą o nieszczęśliwych skutkach z ukąszenia węża, zwanego Dzwoniącym, w Ameryce: — " W lecie 1801 ukąsił Pania Beeman z hrabstwa Lucern, w Pensylwanii, wąż dzwoniący; była na ów czas w czwartym, czyli piątym miesiącu ciężarności. Pomimo cierpień i skutków, iakie podobne ukąszenie za sobą pociąga, wyleczyła się Pani Beeman, i w czasie szczęśliwie rozwiązaną została. Dziecie zdawało się bydź zdrowe; lecz iak tylko matka dała mu piersi, zczerniało iak wąż, z puchło i w krotce umarło. Przysadzono do piersi matki szczenię, które we dwa dni z takiemi samemi zdechło znakami. Przysadzono iagnię, potem znowu szczenię, i troie iagniąt iedno po drugim; wszystkie taki sam los, iak dziecię spotkał. Nakoniec przysadzono trzecie szczenię, które osłabło w prawdzie, ale iuż nie zdechło. Matka zaś coraz miała się lepiey. W dwa lata potem Pani Beeman powiła drugie dziecię; boiąc się, aby nie doznało losu pierwszego, wezwała rady Lekarza Barslow, który zważaiąc na długi przeciąg czasu od ukąszenia i chowanie się ostatniego szczenięcia, nakłonił ią do karmienia dziecięcia; iakoż dziecię nie doznało żadney iuż przykrości.„

Powrot Cesarzowey Jmci sprawił powszechną radość w stolicy. Mowią, iż z tego powodu dana będzie wspaniała uczta na teatrze Olimpickim. Kunszta i handel ożyły za iey przybyciem.

D. 22 Stycznia Xżę Jmć August Pruski odwiedził Cesarskie liceum w Nancy. Za przybyciem przyięty był przed przełożonych tey szkoły i zaprowadzony przez uczniow podzielonych na kompanije. Jeden z uczniow

zabrał głos i dziękował mu w imieniu swych współuczniow za odwiedzenia. Xżę w swey odpowiedzi zapewnił w grzecznych wyrazach, iż nigdy nie zapomni z iaką wspaniałością liceum Nancy przyięło woiennych jeńcow Pruskich.

Z Wenecyi d. 22 Stycznia.

Od kilku dni bardziey nasz port ieſt ściśniony, niżeli dawniey, od okrętow Roſſyyskich i Angielskich. Często zbliżaią ſię na wyſtrzał z działa do wysp Chiozza, Pirano i t.d.

Podług oſtatnich liſtow z Rzymu, zdrowie Oyca S. zawsze ieſt słabe, i iedynie utrzymuie ſię nadzwyczayną dyetą. Kardynał Genga, bawiący zawsze w Augszpurgu, układa ſię względem konkordatu z pobliskiemi dworami Niemieckiemi, który byłby bezwątpienia iuż zawarty, gdyby nie okoliczności woienne.

Dowiaduiemy ſię z Sycylii, że Xżę Hessen-Philippsthal tworzy na tey wyspie nowe regimenta, co każe ſię domyślać, iż chce z Anglikami iakąś przedſięwziąść wyprawę.

Z Hagi d. 4. Lutego.

Królowa Jmc zaszczyciła kilka razy po powrocie obecnością swoią teatr Francuzki. Zawsze zaś była radośnie witana.

Czynią teraz przygotowania na uroczyſtość, która odprawi ſię za dwa tygodnie z powodu rozdania obu orderow państwa. Tron dla Króla zrobiony iuż ieſt w pałacu Binnenhoff; robią tylko ieszcze mieysca w tey samey sali dla Królewey, dam dworskich i innych urzędnikow.

Mowią, iż Jenerał Daendels ieſt przeznaczony jeneralnym rządcą wszyſtkich posiadłości Króla Jmci Hollenderskiego w wschodnich Indyach.

Wszyſtkie mocarſtwa będące i nie będące z Hollandyą w woynie zapłaciły w przeszłym mieſiącu prowizye od pożyczek zaciągnionych w naszym kraiu, co przyłożyło ſię nie mało do powiększenia maſſy krążących w kraiu pieniędzy, i do podnieſienia ſię rządowych papierow.

Wszyſtkie korpusa armii czynią składki dla miaſta Leydy. Loże frankmazońskie czynią także znaczne składki; Utrechtska podpisała między innemi 2300 *zł.* hol. W Hadze wynoszą składki dla Leydy 132,146, a w Schewelindze 465 *zł.* hol.

Z Frankfortu d. 9. Lutego.

Wczoray obchodziło nasze miaſto rocznicę urodzin naszego Xcia Jmci Prymasa.

Wczoray przyprowadzono tu część rekrutow wybranych nie dawno w Ratysbonie.

D. 29 Stycznia oddział żandarmow Francuzkich, ſtoiący w Oettersberg, złapał 10 pak Angielskich towarow, które prowadzone były do Weſtfalii. Odwiezione zoſtaną do Hamburga i złożone w tameyszym magazynie.

Elektorſtwo Bawarskie poſiadało przed Lunewilskim pokoiem 1104 mil kwadratowych, 2 mill. 150,000 mieszkańcow, 35:000 woyska i 12 mill. 380,000 ryń. dochodu; teraz iako królestwo ma 1760 mil kwadratowych, 3 mill. 250,000 mieszkańcow, 60,000 woyska i 21 mill. ryń. dochodu.

Margrabſtwo Badeńskie poſiadało przed Lunewilskim pokoiem 62 mil kwadratowych, 162,000 mieszkańcow, 3000 woyska i 1 mill. 240,000 ryń. dochodu, a po traktacie Paryzkim poſiada iako W. Xięſtwo 268 mil kwadratowych, 806,500 mieszkańcow, 10,000 woyska i 6 mill. ryń. dochodu.

Landgrafſtwo Heſſen-Darmſtadtskie poſiadało przed Lunewilskim pokoiem 100 mil kwadratowych, 247,000 mieszkańcow, 5000 woyska, 1 mill. ryń. dochodu; iako W. Xięſtwo Heskie poſiada teraz 196 mil kwadra-

towych, 486,000 mieszkańcow, 10.000 woyska i 3 mill. ryń. dochodu.

Królewiec iest iedną tylko trzecią częścią mnieyszy od Berlina. Domow nie liczy w prawdzie iak 4503, a mieszkańcow do 54,750 oprocz woyska; ale za to ma nad rzeką Pregel daleko ciągnące się śpichlerze, składy na towary, okrętowe materyały, i t. d. Królewski zamek iest wielki; ale iedno tylko ma skrzydło świeżey budowy reszta gmachu staroświeckiey, ieszcze od roku 1257 zwysokiemi wieżami; na iedney z nich znayduie się galerya, z którey na kilka mil widzieć można wszystkie okolice Królewca. Jest na wysokiey gorze zbudowany. Naywyższa część miasta leży 60 stóp wyżey od rzeki Pregel. Okliče Królewca są urodzayne i piękne.

DONIESIENIA.

Człowiek rodem Polak, języki łaciński i niemiecki, tudzież wiadomość prawa i ustaw politycznych, iako też wiadomość Ekonomiki nie mniey umiejętność Rachmistrzowstwa posiadaiący, życzy sobie na funkcyi zdatnościom odpowiadaiącey w domu jakim Pańskim umieszczenia; potrzebuiący takowego officyalisty mogą o nim każdego czasu w Kantorze Gazet powziść wiadomość.

Dla osadzenia wakuiącego w Przeworsku syndyka mieysca z pensyą roczną 250 ryń. złączonego wypisuie się konkurs na dzień ostatni Lutego z tym dokładem, iż kompetenci życzący sobie tego mieysca prożby swe popieraiącemi zaświadczeniami moralności, i dekretami Eligibilitatis ex utraque linea opatrzone przed upłynieniem terminu do Rzeszowskiego Urzędu Cyrkularnego podawać maią. W Krakowie d. 25 Lutego 1807.

Dla osadzenia wakuiącego przy Magistracie w Wieliczce burmistrza mieysca z pensyą roczną 300 ryń. złączonego wypisuie się konkurs na dzień ostatni Lutego z tym dokładem, iż kompetenci prożby swe popieraiącemi zaświadczeniami moralności opatrzone przed upłynieniem terminu do Bocheńskiego Urzędu Cyrkularnego podawać maią.
W Krakowie d. 19 Lutego 1807.

Ponieważ wypisany pod dniem 19 Septembra r. z. konkurs dla osadzenia przy Wielickim Magistracie Syndyka mieysca z pensyą roczną 400 ryń. bezskutecznie upłynął, przeto powtorny w tey mierze konkurs na dzień ostatni Lutego r. b. z tym dokładem wypisuie się, iż kompetenci dekretami Eligibilitatis i zaświadczeniami moralności opatrzeni prożby swe przed upłynieniem wspomnionego terminu do Urzędu Cyrkularnego Bocheńskiego podawać maią.
W Krakowie dnia 19 Lutego 1807.

Ponieważ wypisany powtornie konkurs dla osadzenia wakuiącego przy Magistracie w Kamionce Strzemiłowey Syndyka mieysca z pensyą roczną 300 ryń. złączonego bezskutecznie upłynął, przeto wypisuie się w tey mierze trzeci konkurs, z tym dokładem, iż kompetenci życzący sobie tegoż mieysca prożby swe dekretami Eligibilitatis i zaświadczeniem moralności opatrzone przed 9tym Marca r. b. do C. K. Złoczowskiego Urzędu Cyrkularnego podawać maią. W Krakowie d. 26 Lutego 1807.

O ukaraniu rzemieślnikow mnieyszym uwiadomia się.

Na mocy naywyższego rozkazu i stąd wypadłego prezydyalnego rozporządzenia ddto 8ego Stycznia p. r. są w miesiącu Styczniu 1807 następuiący rzemieślnicy z strony C. K. Policyi Dyrekcyi ukarani:

1) Piekarz białego pieczywa za niewypieczenie bułek 14 dniowym aresztem, o chlebie i wodzie.

2) Maczniczka za sprzedanie mąki wyżey nad taxe naznaczoney 8 dniowym aresztem, dwa dni z tych o chlebie i wodzie. W Krakowie dnia 10go Lutego 1807.

Magistrat Miasta C. K. Stołecznego Krakowa ninieyszem do powszechney podaie wiadomości: iż na żądanie prawem przekonywaiącego Szymona Starczewskiego dom na Pędzichowie pod Nrem 144 stoiący, zł. ryń. 125 oszacowany, Stanisława i Ewy Giertrudy Załubskich małżonkow prawem przekonanych własny, na zaspokoienie długu 30 czer. zł. na dniu 19. Marca r. b. o godzinie 3 po południu w tuteyszym Sądzie pod następuiącemi warunkami sprzedany zostanie, iako to:

1) Każdy licytant 10tą część kwoty szacunkowey kommissyi licytacyyney złożyć, podobnież

2) Przyszły nabywca resztuiącą kwotę z licytacyi wynikłą w dniach 14 po ukończoney licytacyi do depozytu tuteyszego wypłacić będzie winien, gdyż inaczey nowa na iego koszt i niebespieczeństwo wypisanaby została licytacya.

Wszyscy zatem chęć kupna maiący na oznaczonym czasie i mieyscu znaydować się maią. Wierzyciele zaś zapisowi nunieyszemi napominaią się, ażeby nieoczekuiąc osobnych przypozwań pretensye swoie do protokołu licytacyi oznaymili, gdyż na niezgłaszaiących się przy podziale summy z licytacyi wynikłey żaden wzgląd miany nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodzinski.

Z Rady Magistratu Ces. Krol: Stołecznego Miasta Krakowa.
Dnia 30. Stycznia 1807.
Flinta.

Przez C. K. Galicyyską przedaży dóbr rządowych kommissyą ogłasza się ninieyszym, iż w Lwowie w drugiey połowie miesiąca Lutego 1807 w Galicyi zachodniey Cyrkule Siedleckim położone dobra funduszowe Zwola z Suchąwolą przez publiczną licytacyą sprzedane będą. Dobra te składaią się z wsi Zwola i Suchawola, do których ogółem 41 poddanych należy, którzy rocznie podług inwentarza 8748 dni pieszych pańszczyzny odrobić, 24 zł. ryń. 30 kr. czynszu gruntowego, 66 sztuk kapłonow, 8 kop 8 sztuk iay opłacać powinni.

Na folwarku Zwoleńskim iest w Panskich rolach około 150 morgow 1599 □ sążni, w łąkach 20 morgow, w ogrodach 6 morgow; a na folwarku Suchowolskim w rolach 99 morgow 533 □ sążni, w łąkach 6 morgow 800 □ sążni, w ogrodach 1 morg: gdzie także dziedzic dziesięcinę in natura z gruntow poddanych gromady Zwoleńskiey pobiera.

Dla prowadzenia propinacyi znayduie tamże browar, gorzelnia i 2 karczmy. Jest także przy wsi Zwoli młyn o dwoch kamieniach i 2 małe stawy. Inne budynki pańskie są pomieszkanie dla posessora w wsi Zwola i zwykłe pobudowania folwarczne. Rozległość lasow wynosi 421 morgow 584 sążni.

Za Pretium fisci stanowi się summa . . . 120,715 zł. ryń. 19 kr.
Którey czwarta część . . . . . 30,179 — — — Jako Vadium, przy licytacyi złożona bydź powinna. Inne kondycye przedaży ogłoszą się podczas licytacyi.

Cesarsko Królewskie Sądy prowincyalne Szlacheckie Lubelskie Galicyi Zachodniey niniyszym publicznym ogłoszeniem powszechnie wiadomo czynią, że nieprzytomny i z mieszkania niewiadomy Woyciech Rządzewski, Syn nieżyiącego Macieia Rządzewskiego z tem dodatkiem przywołuie się, ażeby w roku i 6 tygodniach swą deklaracyą względem przystąpienia lub zrzeczenia się dziedzictwa po śmiercy Oyca, Macieia Rządzewskiego po zostałego tu podał, gdyż inaczey dziedictwo z insynuiącemi się Sukcessorami pertraktowane i ukończone zostanie.

Jakób Kulczycki.
Domasławski
Reinl.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckch Lubel. Galicyi zachodniey.
W Lublinie dnia 23. Grudnia 1806.
Klimaszewski.